

El gran Canonge

2016

En el segle XIX la plaça Reial va ser el centre ciutadà per excel·lència de Barcelona, un espai de botigues i locals emblemàtics que atreia tota mena de vianants. Sota aquests porxos, davant la farmàcia d'El Globo hi tenia el seu saló de netejar sabates un dels personatges més extravagants i populars de la seva època, el mag Fructuós Canonge.

Conegut com el Merlí Espanyol, va començar a dominar l'art de la prestidigitació mentre feia anar el raspall. Llavors entretenia els seus clients fent trucs de mans, i menjant-se les torrades de pa untades amb betum. Aquest home del poble va ensenyar l'ofici a uns quants adolescents, petits delinqüents del barri als que així allunyava de la mala vida. I ell va decidir dedicar-se a sorprendre el públic amb la seva habilitat per l'il·lusionisme.

Va debutar professionalment l'any 1858 en el teatre dels Camps Elisis, i va conèixer l'èxit des del primer instant. Viatjà per Europa i Amèrica, actuant en els millors teatres. El seu rostre era tan conegut pel públic que feia de reclam per activitats i productes diversos, des de balls i festes ciutadanes, a marques de betum o de mistos. Era tan famós que feia de mestre de cerimònies del carnestoltes barceloní; el rastre de la seva fama es pot comprovar encara al carrer Pas de l'Ensenyança, on es conserva una pintura a la paret que el mostra traient un conill d'un barret de copa. Llavors es deia, per ponderar alguna cosa de gran valor, que tenia "més medalles que en Canonge".

Els seus darrers anys va passar-los no gaire lluny d'aquesta plaça, al carrer de la Canuda, quasi a tocar del Portal de l'Àngel, on va tornar al seu antic ofici i va obrir un saló d'enllustrador. Allà se'l va endur la mort, desaparegut com si aquell fos el seu darrer truc de màgia.